

Čís. 9036.

Námítka nepřislušnosti soudu jest opozděna (§ 43 j. n.), když sice žalovaný namítl nepřislušnost soudu z určitého důvodu, kterážto námítka byla zamítnuta a ve věci bylo dále jednáno, načež žalovaný dodatně trval na námítce nepřislušnosti soudu z jiného důvodu.

(Rozh. ze dne 14. června 1929, R II 213/29.)

Námítce nepřislušnosti soudu soud první stolice vyhověl, rekursní soud námítku zamítl, ježto byla vznesena opožděně. Důvody: Žalobkyně uplatňuje nárok na náhradu škody pro nesplnění smlouvy o dodávce zboží. Rozhodovati o takovémto nároku přísluší řádným soudům. I kdyby bylo správné tvrzení žalovaného, že se strany platně dohodly na tom, že spory z této smlouvy mají býti rozhodovány soudem rozhodčím, nebyla by takovou úmluvou, že sporná věc má býti svěřena k projednání a k rozhodnutí soukromým osobám, sporná věc odňata vůbec řádným soudům, jakž má na mysli § 42 j. n., nýbrž jen pro dobu, pro kterou smlouva trvá, neboť strany mají na vůli, by se zřekly práva, by jejich věc byla rozhodnuta rozhodčím soudem. Není tedy smlouvou pořad práva pro spornou věc pro vždycky a bezpodmínečně vyloučen, nýbrž uložena jest stranám povinnost, by spor předložily k rozhodnutí rozhodčímu, takže za trvání smlouvy jsou řádné soudy pro takový spor vyloučeny. Proti žalobě nicméně u řádného soudu podané může se žalovaná strana brániti námítkou nepřislušnosti řádného soudu, nikoli námítkou nepřípustnosti pořadu práva, jakž žalovaný učinil, ale námítka musela by býti, by měla úspěch, učiněna včas, podle §§ 237, 240 a 441 c. ř. s. u prvního roku a dříve než se žalovaný pustil do jednání ve věci hlavní. Z úřední moci nemůže soud k nepřislušnosti řádného soudu přihlížeti, když jde o nepřislušnost ujednáním stran odstranitelnou. I kdyby tedy byla platně ujednána smlouva, že se strany podrobují pro rozhodování sporů ze smlouvy o dodávce rozhodčímu soudu, jest míti za to, že strany upustily mlčky od smlouvy rozhodčí, ana žalující firma podala žalobu u řádného soudu a žalovaný nevznese námítku nepřislušnosti řádného soudu hned při prvním roku nařízeném o žalobě, a než se pustil do jednání ve věci samé, nýbrž při prvním (sporném) roku o žalobě dne 7. března 1929 přednesl námítky ve věci samé, a teprve při druhém roku dne 4. dubna 1929 vznese námítku formální, to ještě nesprávně námítku nepřípustnosti pořadu práva (§ 104 j. n.).

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Podle § 43 j. n. může se soud, jakmile byl o žalobě ustanoven rok k ústnímu jednání, prohlásiti nepřislušným jen, když žalovaný vznese včas námítku nepřislušnosti. Byl-li o žalobě nařízen první rok, musí námítka nepřislušnosti býti ohlášena při prvním roku (§ 240 první od-

stavec a § 441 c. ř. s.). Byl-li však první rok ustanoven k ústnímu projednávání rozepře, má žalovaný přednésti námitku nepřislušnosti při tomto roku, než se pustí do jednání o věci hlavní (§ 441 c. ř. s.). Ve sporu C IV 348/29 byl ustanoven o žalobě první rok ihned k projednávání rozepře na den 7. března 1929. Při tomto roku bylo prohlášeno usnesení, že se se sporem projednávaným (C IV 348/29) spojuje ke společnému projednání podle § 187 c. ř. s. žaloba navzájem C V 343/29. Dříve, než toto usnesení bylo prohlášeno, namítal žalovaný, že spory spolu nesouvisí a že tedy soud není příslušným k projednání žaloby navzájem ani věcně ani místně. Tímto prohlášením opíral se vlastně žalovaný toliko příslušností soudu ku projednání žaloby navzájem podle § 96 j. n. a uplatňoval tím pouze námitku místní nepřislušnosti co do žaloby navzájem z důvodu přesně ohraničeného, totiž, že žaloba navzájem nesouvisí se žalobou C IV 348/29. Žalovaný vyvozoval sice též (arg slova: »že tedy«), že projednávající soud není příslušným ani věcně, avšak to nebyla podle obsahu jeho přednesu nová námitka nepřislušnosti, nýbrž jeho závěr, ovšem nesprávný, neboť sudiště žaloby navzájem dotýká se jen příslušnosti místní, nikoli předmětné. Po té bylo o žalobě navzájem věcně projednááno. Nepřednesl tedy žalovaný při prvním roku, při němž bylo projednááno o žalobě navzájem, námitku, že žaloba navzájem nepatří před řádný soud proto, že bylo mezi stranami ujednáno, že případný spor z onoho obchodu má býti rozhodnut třemi rozhodčími. Námitku tuto učinil teprve při roku následujícím, dne 4. dubna 1929, při čemž jest lhostejno, zda ji označil jako námitku nepřislušnosti pořadu práva, či správně jako námitku nepřislušnosti soudu (věcné), neboť nerozhoduje její pojmenování, nýbrž podstata námítky. Rekursní soud právem zamítl námitku jako opožděnou, neboť byla přednesena, když už se žalovaný při roku před tím pustil do věcného projednávání sporu. Právní názor stěžovatelův, že námitku tu ohlásil již při roku dne 7. března 1929 a že ji při následujícím roku jen provedl, neobstojí vzhledem k tomu, co již bylo svrchu uvedeno, že totiž dne 7. března 1929 se výslovně opíral toliko sudišti žaloby navzájem podle § 96 j. n., jakož i vzhledem k tomu, že žalovaný sám uvedl dne 4. dubna 1929, že »vznáší« námitku nepřípustnosti pořadu práva, čímž sám naznačil, že ohlašuje teprve a současně provádí námitku novou, dosud neohlášenou. Bylo proto zamítnouti námitku předmětné nepřislušnosti soudu, opírající se o smlouvu o rozsudí z důvodů, jež správně již uvedl soud rekursní, aniž bylo potřebí obírat se otázkou, zda smlouva má všechny náležitosti smlouvy o rozsudí podle § 104 j. n.

Čís. 9037.

Rozloučeno-li manželství z viny obou manželů, nemá rozloučená manželka proti bývalému svému manželu nárok na výživné, aniž lze v její prospěch použití dvorského dekretu ze dne 4. května 1841, čís. 531 sb. z. s.

(Rozh. ze dne 14. června 1929, Rv II 613/28.)